
دستور زبان آلمانی

مقطع B2.2

ویرایش دوم (۱۴۰۱)

- ۴۸ ..... جایگزین‌های جمله مجهول
- ۴۸ ..... sein + zu + Infinitiv جمله مجهول با
- ۴۹ ..... sich lassen جمله مجهول با
- ۵۰ ..... -bar جایگزینی عبارت مجهول با صفت دارای پسوند
- ۵۱ ..... lich جایگزینی عبارت مجهول با صفتی با پسوند
- ۵۲ ..... lich صفت با پسوند bar و صفت با پسوند
- ۵۳ ..... جمله‌های مجهول بدون نهاد
- ۵۵ ..... ساخت مجهول بدون نهاد با مکمل داتیو
- ۵۵ ..... ساخت مجهول بدون نهاد با مکمل حرف اضافه
- ۵۶ ..... ساخت مجهول بدون نهاد با کلمه es
- ۵۷ ..... استنهاها در ساخت جملات مجهول
- ۵۸ ..... فصل ۱۱
- ۵۸ ..... ضمیرهای نامعین (Indefinitpronomen)
- ۵۹ ..... دسته اول: ein, kein, wech-
- ۵۹ ..... الف) دسته ضمیرهای نامعین ein
- ۶۱ ..... ب) دسته ضمیرهای نامعین -kein
- ۶۳ ..... ج) ضمیر نامعین welche
- ۶۴ ..... دسته دوم: man/einen/einem
- ۶۵ ..... دسته سوم: jemand/niemand
- ۶۷ ..... دسته چهارم: irgendwer/irgendjemand
- ۶۸ ..... دسته پنجم: etwas/nichts
- ۶۸ ..... جمله پیرو با dadurch dass
- ۶۹ ..... تبدیل durch ↔ dadurch dass
- ۷۰ ..... جمله پیرو با indem
- ۷۱ ..... تبدیل durch ↔ indem
- ۷۱ ..... جمله‌های پیرو با ohne dass/zu
- ۷۲ ..... تبدیل ohne ohne dass/zu ↔
- ۷۳ ..... جمله‌های پیرو با anstatt dass/zu
- ۷۴ ..... تبدیل statt ↔ statt dass/zu
- ۷۶ ..... فصل ۱۲
- ۷۶ ..... یادآوری: پارتیسیپ ۱ در قالب صفت
- ۷۷ ..... گسترش پارتیسیپ ۱
- ۷۸ ..... یادآوری: پارتیسیپ ۲ در قالب صفت
- ۷۹ ..... گسترش پارتیسیپ ۲
- ۸۰ ..... استنهاها در پارتیسیپ ۲ در قالب صفت
- ۸۱ ..... جایگزینی پارتیسیپ ۲ با جمله موصولی
- ۸۲ ..... جایگزینی پارتیسیپ ۱ با جمله موصولی
- ۸۳ ..... جمله‌های متضاد با حرف ربط während
- ۸۴ ..... جمله‌های متضاد با ضمیر قیدی dagegen
- ۸۵ ..... جمله‌های متضاد با im Gegensatz dazu
- ۸۵ ..... پارتیسیپ در قالب اسم
- ۸۶ ..... پارتیسیپ ۲ در قالب اسم
- ۸۸ ..... پارتیسیپ ۱ در قالب اسم
- ۸۹ ..... میانوند (S) در ساخت اسم‌های مرکب
- فصل ۷ ..... ۴
- اسم با حرف اضافه ثابت ۴
- حالت دستوری پس از حرف اضافه ثابت اسم ۶
- نقل قول غیر مستقیم یا ساختار گزارشی ۷
- روش ساخت کنیونکتیو ۱ زمان حال ۸
- کاربرد کنیونکتیو ۲ در نقل قول غیر مستقیم ۹
- کنیونکتیو ۱ فعل sein (بودن) و haben (بودن) ۱۱
- کنیونکتیو ۱ گذشته و کاربرد آن در نقل قول گذشته ۱۲
- نقل قول غیر مستقیم و فعل‌های مدال ۱۴
- نقل قول غیر مستقیم در زبان محاوره ۱۵
- جمله‌های موصولی با wer, wen, wem ۱۶
- حرف ربط دو قسمتی "je-desto" ۱۸
- جایگاه کلمات ۱۹
- فصل ۸ ..... ۲۱
- نقل قول غیر مستقیم با فعل مدال sollen ۲۱
- sollen و کنیونکتیو در نقل قول غیر مستقیم ۲۲
- زمان جمله نقل قولی با sollen ۲۳
- واژه‌سازی: ساختن اسم از فعل ۲۳
- وریال و نومینال ۲۶
- بیان کردن جمله‌های شرطی به صورت نومینال و وریال ۲۷
- تبدیل bei ↔ wenn ۲۷
- تبدیل bei ↔ falls ۲۸
- تبدیل bei ↔ sofern ۳۰
- جمله‌های اعترافی به صورت نومینال و وریال ۳۰
- تبدیل trotz ↔ obwohl ۳۱
- تبدیل trotz ↔ trotzdem ۳۲
- تبدیل auch bei ↔ auch wenn ۳۲
- فصل ۹ ..... ۳۵
- نومینال کردن و وریال کردن جمله‌های استنتاجی ۳۵
- تبدیل infolge ↔ sodass ۳۶
- تبدیل infolge ↔ so..., dass ۳۸
- تبدیل infolge ↔ infolgedessen, folglich ۳۹
- عبارت‌های متشکل از فعل و اسم ۴۱
- واژه‌سازی: ساخت صفت‌های منفی ۴۳
- پیشوند صفت‌ساز: (un-) ۴۳
- پسوند صفت‌ساز: (-los) ۴۳
- پیشوند صفت‌ساز: (a-) ۴۴
- پیشوند صفت‌ساز: (des-) ۴۵
- پیشوند صفت‌ساز: (ir-) ۴۵
- پیشوند صفت‌ساز: (miss-) ۴۶
- پیشوند صفت‌ساز: (non-) ۴۶
- فصل ۱۰ ..... ۴۷
- یادآوری: جمله مجهول ۴۷

فصل ۷

اسم با حرف اضافه ثابت^۱

همان‌طور که برخی فعل‌ها، مانند: *sich ärgern* می‌توانند همراه با حرف اضافه ثابت خود (مثلاً در این مورد حرف اضافه *über*) باشند، برخی اسم‌ها نیز حرف اضافه ثابت خود را دارند. این اسم‌ها اکثراً مشتق از همان فعل هستند. «اسم با حرف اضافه ثابت» امکان بیان همان مطلب را اما به صورتی دیگر فراهم می‌کند.

Ich ärgere mich ständig über meinen Kollegen.

من همواره از همکارم عصبانی هستم.

Das macht mich krank.

این دارد من را مریض می‌کند.

Der ständige Ärger über meinen Kollegen macht mich krank.

عصبانیت مداوم از همکارم دارد من را مریض می‌کند.

---

¹ Nomen mit fester Präposition

اغلب این گونه اسمها فقط یک حرف اضافه دارند، اما گاهی نیز یک اسم با دو حرف اضافه با معانی سمتفاوت استفاده می‌شود. از آن‌جا که این حروف اضافه معانی متفاوت دارند، نمی‌توان آن‌ها را به جای یکدیگر استفاده کرد.

Freude auf: خوشحالی از (یک اتفاق در آینده)

Die Freude auf den Urlaub erleichtert die Arbeit.

خوشحالی از مرخصی پیش رو، بار سنگین کار را سبک می‌کند.

Freude über: خوشحالی از (یک اتفاق در گذشته یا حال)

Die Freude über die neue Wohnung war groß.

خوشحالی از آپارتمان جدید بسیار قابل توجه بود.

حرف اضافه auf در مجاورت Freude به آینده ارجاع می‌دهد. حرف اضافه

über در مجاورت Freude به حال یا گذشته ارجاع می‌دهد.

گاهی ممکن است حتی سه حرف اضافه با معانی متفاوت برای یک اسم وجود داشته باشد.

Die Entscheidung über Akk.: تصمیم‌گیری درباره

Die Entscheidung über den Antrag تصمیم‌گیری درباره درخواست

Die Entscheidung für Akk.: تصمیم به پذیرش، تصمیم به داشتن

Die Entscheidung für die Familie تصمیم به داشتن خانواده

Die Entscheidung gegen Akk.: تصمیم به رد، تصمیم به عدم پذیرش

Die Entscheidung gegen die Ehe.

تصمیم به عدم پذیرش ازدواج (تصمیم به ازدواج نکردن)

برخی اسم‌ها دو یا چند حرف اضافه ثابت «هم‌معنی» دارند. این حروف اضافه می‌توانند «به جای» یکدیگر استفاده شوند.

علاقه به **Das Interesse an/für** Akk.

Man muss das Interesse an (für) Sport bei Kindern früh wecken. باید علاقه به ورزش را در کودکان در سنین پایین ایجاد کرد.

Der Kontakt zu/mit Dat.

رابطه با

Ich habe guten Kontakt mit (zu) meinen Nachbarn.

من رابطه خوبی با همسایگانم دارم.

قاعده ثابتی برای انتخاب حرف اضافه در کنار یک اسم وجود ندارد و حرف اضافه ثابت اسم باید همیشه همراه با اسم آن به خاطر سپرده شود. فهرستی از اسامی با حروف اضافه ثابت همراه با ترجمه در بخش انتهایی این کتاب آمده است که لازم است هر چه زودتر کاملاً به خاطر سپرده شود.

حالت دستوری پس از حرف اضافه ثابت اسم

حرف اضافه ثابت اسم، حالت دستوری حرف تعریف پس از خود را تحت تأثیر قرار می‌دهد. حروف اضافه **von, seit, zu, mit, aus, bei, nach** «همیشه و همه جا» با حالت دستوری داتیو و حروف اضافه **für, gegen, um** «همیشه و همه جا» با آکوزاتیو همراه می‌شوند.

Die Voraussetzung für Akk.:

شرط

Sie brachte gute Voraussetzungen für eine Karriere mit.

او شرایط خوبی برای موفقیت شغلی به همراه داشت.

Die Abhängigkeit von Dat.:

وابستگی به

Die Industrieländer wollen die Abhängigkeit vom Erdöl verringern. کشورهای صنعتی می‌خواهند وابستگی به نفت را کم کنند.

حروف اضافه تبدیلی in, an, auf, unter, über, neben, zwischen hinter, vor بسته به اسمی که با آن همراه هستند، حالت دستوری داتیو یا آکوزاتیو می‌گیرند. از این بین، حروف اضافه vor و zwischen «تقریباً همیشه» با داتیو همراه هستند.

Die Flucht vor Dat. فرار از ...

Die Feindschaft zwischen Dat. دشمنی بین ...

Die Wurzeln der Feindschaft zwischen den beiden Ländern lagen im 9. Jahrhundert. ریشه دشمنی بین این دو کشور در قرن نهم بود.

حروف اضافه auf, über, in «تقریباً همیشه» با آکوزاتیو استفاده می‌شوند:

die Rücksicht auf ... مراعات ...

die Rücksicht auf die Kinder مراعات بچه‌ها

die Enttäuschung über ... ناامیدی نسبت به

Enttäuschung über die Atomverhandlungen ناامیدی نسبت به مذاکرات اتمی

با حروف اضافه unter, hinter, neben و به ندرت اسمی مشاهده می‌شود.

نقل قول غیرمستقیم یا ساختار گزارشی

نقل قول غیرمستقیم (Indirekte Rede) هنگامی به کار می‌رود که گوینده گفته‌ای را از کسی بازگو می‌کند. نقل قول غیرمستقیم در زبان نوشتاری (اخبار و مطبوعات) بسیار کاربرد دارد و در آلمانی به شکل خاصی صورت می‌گیرد. گوینده با ساختار

نقل قول غیرمستقیم اعلام می‌کند که این گفته ادعای او نیست تا بدین ترتیب خود را از مسؤلیت آن گفته یا گزارش مبرا کند. مثلاً وقتی همکار رئیس‌جمهور، به صورت مستقیم در یک جمع خصوصی با ساختار عادی (direkte Rede) می‌گوید:

“Der Bundespräsident **macht** gerade in Tailand Urlaub“.

«رئیس‌جمهور آلمان الآن در تایلند مرخصی می‌گذراند.»

خانم شولتس که یک روزنامه‌نگار است، و از ماجرا باخبر می‌شود، در روزنامه از قول آن همکار رئیس‌جمهور به صورت غیرمستقیم نقل می‌کند:

„Der Bundespräsident **mache** gerade in Tailand Urlaub“.

«گویا رئیس‌جمهور آلمان در تایلند مرخصی می‌گذراند.»

نقل قول غیرمستقیم در آلمانی رسمی با استفاده از وجه کنیونکتیو ۱ و کنیونکتیو ۲ ساخته می‌شود. در این‌جا لازم است که ابتدا با روش ساخت کنیونکتیو ۱ آشنا شوید. با روش ساخت کنیونکتیو ۲ در کتاب دستور زبان آلمانی B2.1 آشنا شدید.

روش ساخت کنیونکتیو زمان حال

کنیونکتیو ۱ در زمان حال از ریشه فعل و پسوند مخصوص کنیونکتیو ۱ ساخته می‌شود. ریشه زمان حال یک فعل از مصدر بدون -en ساخته می‌شود. ریشه فعل machen و فعل finden به ترتیب -mach- و -find- هستند.

پسوند صرف مخصوص کنیونکتیو ۱	+	ریشه زمان حال (مصدر بدون -en)
-e,-est,-e,-en,-et,-en	+	mach-/find-

صورت‌های صرفی کنیونکتیو ۱ فعل باقاعده machen و فعل بی‌قاعده finden را در دو جدول ذیل مشاهده می‌کنید. برای مقایسه، شکل‌های وجه خبری (ایندیکاتیو) یا همان شکل پر کاربرد زمان حال نیز در کنار کنیونکتیو ۲ درج شده است.

	ضمیر	پسوند	کنیونکتیو ۱	ایندیکاتیو	کنیونکتیو ۱	ایندیکاتیو
1	ich	-e	mache	mache	finde	finde
2	du	-est	machest	machst	findest	findest
3	sie/er	-e	mache	macht	finde	findet
1	wir	-en	machen	machen	finden	finden
2	ihr	-et	machet	macht	findet	findet
3	sie/Sie	-en	machen	machen	finden	finden

همان‌طور که مشاهده می‌کنید، شکل‌های ایندیکاتیو و کنیونکتیو ۱ در صیغه‌های اول شخص مفرد، اول شخص جمع و سوم شخص جمع کاملاً مشابه هستند بنابراین تشخیص این‌که جمله نقل‌قول مستقیم است (ادعای خود نویسنده است) یا غیرمستقیم (ادعای شخص دیگری جز نویسنده است) غیرممکن می‌شود. از این رو لازم است در این صیغه‌ها به جای کنیونکتیو ۱ از کنیونکتیو ۲ استفاده شود.

کاربرد کنیونکتیو ۲ در نقل‌قول غیرمستقیم

در کتاب آموزشی SICHER! می‌خوانیم که امروزه «همهٔ صیغه‌های کنیونکتیو ۲» کنار کنیونکتیو ۱ برای نقل‌قول غیرمستقیم استفاده می‌شوند. این یک واقعیت است، اما بنا به نظر اغلب زبان‌شناسان بهتر است که تنها در مواقعی که کنیونکتیو ۱ با ایندیکاتیو (وجه خبری) مشابهت دارد از کنیونکتیو ۲ به جای ۱ استفاده شود.

	ایندیکاتیو		کنیونکتیو ۱		کنیونکتیو ۲
ich	mache	مشابه	mache	→	würde machen
du	machst		machest		
er	macht		mache		
wir	machen	مشابه	machen	→	würden machen
ihr	macht		machet		
sie	machen	مشابه	machen	→	würden machen

	ایندیکاتیو		کنیونکتیو ۱		کنیونکتیو ۲
ich	finde	مشابه	finde	→	fände/ würde finden
du	findest	مشابه	findest	→	fändest/ würdest finden
er	findet		finde		
wir	finden	مشابه	finden	→	fänden/ würden finden
ihr	findet	مشابه	findet	→	fändet/ würdet finden
sie	finden	مشابه	finden	→	fänden/ würden finden

به این ترتیب در صورت مشابهت صیغه‌های افعال بی‌قاعده در زمان حال از مصدر همراه با würde (مثل ich würde finden) یا شکل اصلی (مانند ich fände) استفاده می‌شود و در مورد افعال باقاعده از مصدر همراه با würde مانند: (ich würde machen) استفاده می‌شود.

مثلاً وقتی مسافران آفرود در بیابان گم شده باشند، می‌گویند:

«ما راه را پیدا نمی‌کنیم.» ایندیکاتیو „Wir finden den Weg nicht.“¹

خانم مولر که یک خبرنگار است، مایل است که این خبر را گزارش کند. اگر او می‌خواست از کنیونکتیو ۱ استفاده کند، نقل قول او به این صورت بیان می‌شد:

2 „Die Reisenden finden den Weg nicht.“ کنیونکتیو ۱

«گویا مسافران راه را پیدا نمی‌کنند».

از آن‌جا که فعل *finden* در جمله شماره ۲ مشخصاً بیان نمی‌کند که خانم مولر فقط نقش گزارشگر دارد و از صحت ادعای مسافران خبری ندارد، بنابراین خانم مولر به جای *finden* از *fänden* استفاده می‌کند:

3 „Die Reisenden fänden den Weg nicht.“

«گویا مسافران راه را پیدا نمی‌کنند».

ویا با کمک کنیونکتیو ۲ همراه با فعل کمکی *würde* که دقیقاً همان عملکرد جمله شماره ۳ را دارد بیان می‌کند:

4(=) „Die Reisenden würden den Weg nicht finden.“

«گویا مسافران راه را پیدا نمی‌کنند».

کنیونکتیو فعل *sein* (بودن) و *haben* (بودن)

تنها فعلی که صورت کنیونکتیو آن بی‌قاعده صرف می‌شود، فعل *sein* است. کنیونکتیو ۱ فعل *haben* با قاعده صرف می‌شود.

ich	sei	habe
du	sei(e)st	habest
sie/er	sei	habe
wir	seien	haben
ihr	sei(e)t	habet
sie/Sie	seien	haben